

1 - Garb Cephesi

Bursa mıntıkasında mühim bir vak'a olmamıştır.

Sakarya garbında ilerlemek isteyen bir düşman müfrezesiyle kıt'alarımız arasında hafif ve neticesiz muhasemeler olmuştur.

Kütahya mıntıkasında kuvvetlerimiz Demirci istikametinde dağılmış bir halde firar etmekte olan âsileri Gördes istikametinde takip etmektedir. Âsiler geçtikleri mıntıkalarda arzularına inkiyat etmeyen köylülere feci mezalim yapmakta olup bu meyanda 22 (?) kadın, çocuk ve erkekten ibaret bir aileyi eve kapayarak yakmışlardır.

DÜNYA İNKILÂBİ

Beşeriyet-i muztaribe(yi) bugünkü sefalet ve perişanîden, mezbuhâne, muhterisâne boğuşmadan kurtaracak, ancak iştirakiyun inkılâbıdır. İnkılâbın istihdaf ettiği gaye beşeriyetin saadetidir. Saadete vusul için inkılâbın cihanşumul olması lâzımdır.

Mayası toprak olan insanlar toprağa karışıp gittiklerini ve bu âlem-i fâniye veda ettiklerini bir kere düşünecek olurlarsa, iki günlük ömür için bu dünyada envay-i kin, ihtiras, istilâ, iddihar-ı servet, tamahkârlıklara yüzünden yekdiğerleriyle cenk ve cidalin mânâsızlıklarını anlarlar.

Maamafih basiret-i insaniyeyi körleten... taassubattan tecerrüt edebilen her mütefekkir, her insan takdir eder ki, bugünkü ... bu haksızlıklar, zulümler karşısında iştirakiyun inkılâbı hayli terakki ve halâs yollarında pek büyük ve kıymetli inkişaf lar husule getirmiştir. Bu inkişafat er ve geç hükümünü icra edecektir.

Bugün her türlü nimetleri bizzat istihsal ve imâl eyledikleri bir halde her türlü kavaidinden mahrum ve sefil yaşatılan bütün cihan köylü, işçi ve amelesi ile bunlara taraftar olan inkılâpçı askerler komuna, yani iştirakiyun inkılâbına dört elle sarılmışlardır. Mazlumlara hak, hayat veren vefakâr iştirakiyun inkılâbı halâs yolunda dev adımlarla yürümektedir.

İnsanlar fikren daima tekamül ve terakki edegelmişlerdir. Beşerin fikri küşayış buldukça insanlığı daha iyi anlamaya başlamıştır. Beşer harb-i umumî ... faciasını gördükten sonra bugünkü teşekkül ve içtimâiyata karşı derin bir nefret hissetmiştir. İnsanlığın insaniyetin aksine bugünkü harp ve cidalin istilâ emelleriyle, tahakküm-ü

iktisadî hırslarıyla husule geldiğine tamamen kâni olan beşeriyet artık bu zincirle-ri kırmaya azmetmiş ve cidale başlamıştır.

Bu yeni fikir cereyanı râkid bir göle atılan bir taşın mebde'-i sukutundan itiba-ren tevlit ettiği daireler gibi tevessu' ve dünyayı ihata etmektedir.

Cihan matbuatını tetkik edenlere hafî degildir ki, iştirakiyun inkılâbı şarkta olduğu gibi garbta da kaynaşmakta ve gün geçtikçe dairesini genişletmektedir.

Daha geçen gün Fransız sosyalistlerinin konferansı hakkında Anadolu Ajansı'nın istihsal edip 17 Kânunusâni 37 tarihli nüshamızda aynen münderiç bulunan havadis me-yanında iki nokta şayan-ı dinazardır.

1 - Moskova Enternasyonalî'nin heyet-i icraiye âzâsından ve Alman Raystagında İшти-rakiyun meb'usu Madam Klara Setkin Fransa'da hazır bulunmak için pasaport almış ise de Berlin'deki Fransız mümessili pasaportunu vize etmemiştir. Bunun üzerine Klara Setkin Fransa'ya pasaportsuz olarak gitmiş, kongrenin mühim (ve) bir içtimâında tam karar verilecek bir anda kongre kürsüsüne çıkarak Moskova Enternasyonalî'nin kendi-sini tevkil ettiği veçhile fevkalâde ve İtilâfçılar aleyhinde ateşli bir nutuk irad etmiştir. Klara Setkin nutkunu irad ettiği gibi esrarengiz bir surette kaybolmuştur. Bu mesele Fransa'da o kadar heyecanı mucip olmuştur ki, ertesi günü Meclis-i Meb'u-san'da Dahiliye Nâzırından istizahta bulunulmuş, Dahiliye Nâzırı kaçamaklı cevap vererek izhar-ı acz etmiştir.

2 - Fırkanın 102 heyet-i merkeziye [âzâ]sinden ancak yedisi ekalliyetle beraber sağda kalmış, heyet-i merkeziyenin 95 âzâsı İştirakiyun tarafına geçmiştir. Kongre Üçüncü Enternasyonal'e iltihakı taht-ı karara almıştır. Fırkanın bütün propaganda ve neşriyat vesaiti İştirakiyun tarafında kalmıştır.

Şu havadisler bize gösteriyor ki, İştirakiyun inkılâbı Fransa'da da ehemmiyetli bir surette kaynamaktadır. İngiltere'de, Almanya'da, İtalya'da, Bulgaristan'da, Ro-manya'da ve hatta Yunanistan'da, Çekoslovakya'da pek mühim iştirakiyun hareketleri vardır. Cihanşümül bir hal alan bu cereyanlara karşı durmak nice sel önünde kütük gibidir. Su kütüğü götürdüğü gibi, buefkârların önüne durmak isteyenleri de cereyan dam yumağı gibi yuvarlayıp götüreceğine hiç şüphe yoktur. Zira dünyanın her tarafın-da ekseriyet-i azîmeyi teşkil eden köylü, işçi, amele kendisini sefaletten kurtara-cak, mesut yaşamasını temin edecek iştirakiyun inkılâbı olduğunu artık anlamıştır. Binaenaleyh köylü, işçi ve amelenin emperyalistlerle kapitalistlerin doymak bilmeyen ihtirasları için dökecek bir damla kanları kalmamıştır. Onların son kanlarını kendi-lerinin ve bütün beşeriyetin saadet ve selâmetini temin edecek olan iştirakiyun in-kılâbı için saklamakta ve dökmetedirler.

Esas itibarıyla dinî, millî, siyasî her türlü cemiyetler içinde mazlum ve mağdur yaşayan zahmetkeşlerin ruh ve ıstırabından doğan inkılâp arzusu Üçüncü Beynelmillel'-in mukarreratı ile teyit edilmiş ve bu suretle inkılâp elini beynelmillel faaliyet şebekelerinin santraline, kalbine koymuştur. Binaenaleyh bu mesut iştirakiyun inki-lâbı cihanşümül vazifesini artık pek kolaylıkla ifa edebilecektir ve etmektedir. Yaşasın dünya inkılâbı.

Hususi haberlerimiz

ANKARA'NIN YENİ MAARİF PROJESİ

İhzar edilmekte olan yeni maarif projesine göre, Anadolu'daki bütün darülmualli-
min ve darülmualimatlar muhasebe-yi hususiyeden alınarak muvazene-i umumiye devr
edilecek ve darülmualimatların miktarı, umum Anadolu için üç, darülmualimlerin
kezalik üç adetten ibaret olacaktır. Aynı zamanda masrafları muvazene-i umumiye ta-
rafından temin edilmek üzere üç adet zükûr ve bir adet inâs sultanîsi mevcut olacak-
tır. İhtisas mektepleri^{nî} ait olduğu nezaretlerin kontrol ve himayesi tahtında mahallî
idare ve teşkilâtlara bırakmak temayülü vardır. İptidai mektepler meselesi henüz
halledilmemiştir.

Antalya muhabir-i mahsusumuzdan

İSTANBUL FABRİKALARI

Balat'ta Süreyya Paşaya ait olan iplik fabrikası Anadolu'dan muntazaman yün gel-
memesinden ve çıkarılan ipliklerin dahi Avrupa mallarıyla rekabet edememesinden do-
layı muattal bir hale gelmek üzeredir.

Mirza Said bey ve şeriklerine ait olup Üsküdar'da bulunan bıçak ve kürek fabrikası
dahi kapanmağa mecbur olmuştur.

Trabzon muhabirimizden

TRAMVAY AMELESİNİN GREVİ

İstanbul tramvay amelesinin tatil-i eşgali devam etmektedir.

İngiltere'de Arazi Kanunu

İngiltere hükümeti toprak ve çiftlik sahiplerinin ellerinde bulundurdukları arazi-
yi tamamen ektirmeğe mecbur olduklarına dair kanun tanzim etmiştir. [Emek:
Böyle bir kanun Türkiye'de ta Süleyman-ı Kanunî zamanında neşr ve tatbik edilmişti.
Bugün İngiltere'de iâşe buhranına karşı bir tedbir olmak üzere yapılan bu kanunun
asrın ihtiyaçlarını temin edemeyeceği tabiidir. Ancak lordların elinde olan geniş
toprakların bizzat toprak üzerinde çalışanlara iade ve tevzi etmekledir ki, bu buh-
ranların önüne geçilebilecektir.]

Anadolu Ajansı'nın tebligatı

BERRE KABİNE REİSİ

Ankara; 20 Kânunusâni - Fransız Meclis-i Meb'usan reisi Raul Berre reiscumhurun
ısrarı ve parlamentonun müttefiken kararı üzerine kabine riyasetini kabul etmiştir.
Yeni kabinenin vezaifinden bahseden Tan gazetesi mevki-i iktidara gelecek herhangi
bir hükümetin şüphe ve tereddütle hareket etmesine ilcaat-ı hal ve zamanın müsait
olmadığını ve zimam-ı idareyi ellerine alacak zevatın kanaat ve ictihatlarına tevfi-
kan idare-i umur etmeleri lâzım geldiği yazmaktadır.

Ankara; 20 Kânunusâni - Esbak Fransız başvekili Kayo (Montjuri)de bir nutuk irad
ederek siyasî hasımlarını bilhassa Klemanso'yu şiddetle tenkit etmiştir. Mumailayh
hükümet-i hâzırayı da takip ettiği siyaset-i hariciye ve maliyeden dolayı muaheze
eylemiş ve Fransız düyun-u umumiyesinin 100 milyarlık bir bâr-ı azım tahmil ettiğini
söylemiştir.

Kürt Mustafa'nın Muhakemesi

Ankara: 20 Kanunusani - İstanbul'da Neş'et Paşa Divan-ı Harbi Nemrut Mustafa'nın muhakemesiyle iştigal etmektedir. Divan-ı Harp müddeiumumisi iktisab-ı kat'iyet eden bir mazbatanın onaltı gün sonra yine aynı heyet tarafından tagyir ve teşdit edilerek diğ̈er bir mazbata-i hükmiye tanzim edildiğini beyan ile merkumun mücrimiyetini talep etmiştir.

İnkılâp edebiyatı

KIZIL KREMLİN⁽¹⁾

(1) "Kremlin'in ne olduğunu açıklayan dipnotu, fotokopi lekeli olduğu için okunamıyor

Altın kubbelerin yaldızlı çatıları, kadim ve necibüşşekl burçların heybetli sütunları, dalgalı fırtınalı asırların efsanelerini taşıyan ra'nâ Kremlin!

Sen! Kızıl nurlarla yıkanan saçakların altında, havanın zulmünden bunalan öksüz evlatlarına bir kurtuluş plânı çizerken... senin üzerinden geçen... uzaktan gelir ... gibi geçip gidiyorlar!

Sen! Pırlanta ve kan kızılıklarıyla dolu gösyaşları fesatlıklar ve kindar... zırhlı surlarla muhat olduğun halde, irfan ve zekây-ı beşerin henüz yetişemediği yeni bir hükûmet, yeni bir nurla uzakları gören kaptanın coşkun suların cümbüşlü mevceatına müstağrak süzgün nazarlarıyla... bize mev'ud olan saadeti tetkik ediyor.

Senin kökünde doğan nur, kalpleri hasretle yanan esirlere sürur vaad ediyor!..

Sen: Ey sefine-i halâs sen! Yoksa bir sefine-i Nuh musun? Senin menfezlerinden çıkan telsiz kuşları karaları, denizleri, okyanusları aşarak yaslı susuz göller, ağır zincirlerle boğulan, başları yere müteveccih, ruhları halâs dileyen illere doğru uçtukça, yine o kuşlar gittikleri yerde sanki bir volkan gibi patlıyorlar!..

Ey, kan ve heyecan içinde kalan magrip ve maşrıkın halâs gemisi yürü, bütün sürat ve cesaretinle yürü ki, senin bu yıldırım süratli yürüyüşün beşeriyetin kurtuluşu için pek lâzım!..

Ey altın kanatlı azim gemi yüz, siyah ve korkunç dalgalardan artık korkmayarak yüz ki, hergün biraz daha yükselen inkılâp gürültüleri necat günlerinin yaklaştığını bildiriyor!

Mecruh Hindistan'ın eninleri, halsiz hesapsız köylülerin feryatları, fırtınaların yıldırımları ancak senin halâs kanunları yapan kubbelerin altında birleşiyor!..

Sen, ey mukaddes ihtilâs-ı ümid! Sen tarihî vazifeni yap, yıldızlar gibi her tarafta saç. (?)

Sen, ey esirler karargâhı, sen de bu mukaddes musâbin sana ithaf ettiği hediyeleri... [Yer yer karineyle sökülebilen metnin bundan sonraki birkaç satırı büsbütün okunamıyor. ancak - MT]

Not

Konferans [in sonu]:

Yoldaşlar, mevzumuzun üçüncü kısmını teşkil eden, "Garpla anlaşmak" ve "Garpla uyuşmak" memleketin ve emekçilerin menafine muvafık mıdır? değil midir? Garp emperyalist devlet ve hükümetleriyle anlaşmak köylülerin ve emekçilerin menafine muvafık değildir. Bu mesele herkesin zihnini işgal eden mesailden olduğunu için gazetelerde zaman zaman bundan bâhis nâfi makaleler yazılmıştır. Bununla beraber, mevzuun ehemmiyetine binaen ben de bir iki söz söylemeyi muvafık buluyorum.

Garp emperyalist devlet [ve] hükümetlerini idare eden ve onların üzerinde mühim bir âmil bulunan Garp kapital/sermaye burjuvazi [si] dir. Bugünkü ahval ve şerait altında icray-ı hükümet eden kapitalist ve emperyalistlerle anlaşmak ihtimalini ben görmüyorum. Olsa bile bu anlaşma, behemahal bizim köylü ve emekçilerimizin menafine mugayir olacaktır.

Yoldaşlar! Biliyorsunuz ki, bizim borcumuzun yalnız faizi 50-60 milyon tutuyor. Amortismanı ile 65 milyon raddesindedir. Bugün varidat-ı umumiye-i devlet, bütün vergilerin yeni kanunlarla tezyidine rağmen 46 milyon liraya balig olmaktadır.

Bütün varidatımız borçlarımızın faizini tediye kâfi değildir. Bu hal ile bu millet ve memleketin inkişaf-ı iktisadiyesini, yollarını, maarifini, sanayini nasıl yapabiliriz?

Bu ciheti nazar-ı dikkatten dur tutmayan Halk İştirakiyun Fırkası ecnebi kapitalist ve emperyalistlerine olan borçları tanımayacaktır.

Bu borçları tanımak demek, memleketin bugünkü harabisini ve köylü ve emekçilerin bugünkü sefalet ve perişanlıklarını istemek demektir.

Efendiler (Sevr) muahedesinin en ağır aksamı araziye ait olanı değildir, aksam-ı maliye ve hukukiyesidir. Arazi meselesinden sarf-ı nazar ederek seferberlikten evvelki hudutlarımız dahilinde — seferberlikten evvelki hâl-i hazırın muhafazasını talep etseler bile anlaşmak ihtimali yoktur.

Biz harbe ecnebi kapitülasyonlarından kurtulmak için giriştik ve büyük fedakârlıklarla pek çok kanlar döktük. Bunun neticesi, eski hâlin ibkâsı olursa, kanlarımız, fedakârlıklarımız mahvolacak değersizdir.

Eski kapitülasyonlar, eski şekiller bâki kaldıkça, daima ecnebi esareti, ecnebi tahakkümü altında yaşamak icap eder. Biz bunu kabul etmiyoruz.

Bizim emperyalist ve kapitalist devlet ve hükümetleriyle anlaşabilmemiz için hudud-u millimiz dahilinde her türlü kayıttan azade olarak istiklâlimizin tanınması, alacaklarına veda etmeleriyle kabildir.

Alacaklarına veda ettikleri ve hudud-u millimiz dahilinde istiklâlimizi tanıdıkları gün, orada yani Garpte de komünizmin (İştirakiyun) hâkim olduğu gündür ki, o gün anlaşabilmeliğimize mâni kalmaz.

Binaenaleyh mâni zail oldukça memnu avdet eder.

Garpta emperyalist ve kapitalist hükümetleriyle bizim anlaşmamızın ihtimalini ben görmüyorum.

Alkışlar ve Kahrolsunlar sedaları.

Hitam

MOSKOVA TELSİZİNDEN

Kereste Fabrikası

Arkanjel vilâyetinde 13 kereste fabrikası faaliyete geçirilmiştir. Bu fabrikalarda kereste için hazırlanan üç milyon seren mevcut bulunmaktadır.

Sabun İmalâtı

"Poltoranski" İki adet sabun fabrikası işe başlamıştır. Yevmiye 100 Put (163.800 kilo) sabun çıkarılmaktadır. Movaşlar Muhtariyetinde de yeni bir sabun fabrikası tesis edilmiştir.

Kuban'da

Kuban vilâyetinde büyük hayvanat ihzarat ve sevkiyat miktarı ikmal edildiği gibi, ayçiçeği tohumu ihzaratı da 4.000.000 Puta bâliğ olmuştur.

Kömür İhracatı

Ural kömür ocaklarından 1920 senesi Kanunuevveli zarfında 6.000.000 Put (yani 98.280 ton) kömür ihraç edilmiştir. Teşrinisâni ihracatına ~~gazetari~~ nisbeten yüzde 7 fazladır.

Çuvaşların Faaliyeti

Çuvaş ahalişi muhtariyetli şûrâlar cumhuriyeti nısıf milyondan fazla olan ekme ihracatı programı tamamen ikmal etmiştir. Çuvaş şûrâları tarafından okuma-yazma bil-meyenleri okutmak, cehaletten tasfiye etmek için çalışacak muallimler yetiştirmek üzere hususi bir teşkilât vücuda getirilmiş ve kemâl-i faaliyette çalışmaktadır.

İşçi Birliklerinin Faaliyeti

Rustof tütün fabrikası amele birliği tarafından tütüncülük işlerinde mütehasıslar yetiştirmek üzere bir fenni ihtisas mektebi tesis ve küşat edilmiştir.

Sigara İmalâtı

Rostof tütün fabrikalarında 5.000.000 sigara imal edilmektedir.

Vrangel Hükümeti Tasfiye Ediliyor

Baron Vrangel'in İstanbul'daki hükümeti ve bütün müessesatı İtilâf Devletleri tarafından tasfiye edilmekte ve bütün memurları terhis edilerek sıfat-ı resmîyeleri ilga edilmektedir.

Finlanda - Rusya

Finlanda büyük tüccarları kendi hükümetlerinden Bolşevik Rusya ile derhal münasebat-ı ticariyeye başlanmasını talep etmektedir.

İstanbul'da Grevler

İstanbul'da şimendüfer amelesi terk-i eşgal etmişlerdir. Amele kendi ücret ve yevmiyelerinin arttırılmasını ve yolcu bilet bedellerinin azaltılmasını talep ediyorlar.

Almanya - Rusya

Almanya sosyal demokrat gazetelerinin yazdığına göre, General Hoffman'ın muhtemel bir Rusya taarruzuna binaen Bolşeviklere karşı ihzar ettiği programı İtilâf Devletleri tarafından tasvip edilmiştir.

TEŞKİLÂT-I ESASİYE KANUNU

Aylardan beri mühim müzakerata zemin teşkil eden ve idarî teşkilâtımızda mühim bir inkılâp husule getirecek olan Teşkilât-ı Esasiye Kanunu BMM'nin dünkü müzakeresinde kabul edilmiştir. Mezkûr kanun ayrıca neşredilecektir.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NDE

BMM'nde Müdafaa-i Milliye Vekili Fevzi Paşa hazretlerinin izahatı; BMM âzâsından bazılarının âsi Ethem'in istimanı havadisinin doğru olup olmadığı hakkındaki suallerine Fevzi Paşa hazretleri, âsi Ethem ve rüfekası Yunanlıların İnönü'ne taarruz ettikleri esnada Kütahya'da bulunan kuvvetlerimiz üzerine taarruz etmişlerdi. Orada bulunan bir tabur kuvvetinde olan müfrezemiz Ethem'in taarruzunu tard ederek yapmış olduğu baskınlarla âsi Ethem kuvvetlerinden her defasında birçok esir aldı. Ethem'in maiyetinde bulunan bir nizamiye alayı vardı, bu alay da tamamen [teslim] oldu.

Bundan iki gün evvel Demirci'ye çekildiler. Ethem'in kuvvetlerinin bir kısmı Yunanlılara teslim oldu, bir kısmı da dağıldı.

Ümit ederim, birkaç güne kadar memleketin hiçbir tarafında böyle çete kuvvetleri kalmayacaktır. Malûm-u âlileridir ki, düşman taarruza başlarken bütün cephelerde taarruz nümayişi yapmıştı. Bu nümayişlerden birisi de Çivril kazasının işgaliydi. Çivril üzerine sevk edilen müfrezelerimizin tesiriyle Çivril'i tahliye ederek Gübe'ye [Güre mi, Güney mi? - MT] çekilmişlerdir.

Düşmanın Uşak cephesinde bir hareketi yoktur. Bursa cephesine gelince, orada malûm-u âlileri olduğu veçhile Aksu ve Demiröz'de bir mevki-i müstahkem yapmıştı. Kıtâatımız bu hattın gerisine kadar hücum etti. Bu bir keşif taarruzu idi. Orada mukavemet etmezse Bursa'ya kadar takip edilecekti. Buraya celp ettiği yeni kuvvetlerle mukavemet edeceği anlaşılınca, bu cephede dahi harekât tevakkuf etti.

Diğer müfrezelerimiz de İzmit ve Kandıra cihetlerine kadar gitmiştir. Bu cephe-mizde vaziyetimizi ileri götürmek istiyoruz.

Adana cephesine gelince; Fransızlar hareketlerini tatil etmişlerdi. Fakat Yunan taarruzu üzerine kuvvetlerimizi tevkif için olacak, Güleğe doğru zırhlı otomobillerle bazı harekât-ı taarruziyede bulunmak istemişlerse de, muvaffak olamayarak tevakkuf etmiştir.

Antep elyevm muhasaradadır. O civarda hâl-i faaliyette bulunan müfrezelerimiz Haleb'e kadar gitmişlerdir. Zıbc'ı (?) almışlardır, elyevm bizim elimizdedir. Kilis'te Fransız vardır, fakat bizim müfrezelerimiz arasına Kilis'e girerek çete muharebesi yapmaktadırlar.

Ethem'in Hunharlıkları

Ethem'in hiyanetleri: Ethem kuvvetleri kendilerine saman vermediklerinden dolayı iki kadın ve çocuk ile iki erkeği hanelerine kapayarak yakmışlardır.

Ethem çetesinden dehalet edenlerin, isnan dahilinde olanlarını kıt'alara sevk ediyoruz, isnan dahili olmayanlarını da silâhlarını alarak terhis ediyoruz.

MUSTAFA KEMAL PAŞA HAZRETLERİNİN BEYANATI

Müdafaa-i Milliye Vekili Paşa hazretlerinin sözlerine, müsaadeleriyle bir kelime ilâve etmek istiyorum. Düşman kuvvetleri aldıkları takviye kuvvetleri ile Aksu

ve Demiröz'de mukavemet etmiş değıllerdir. Erkan-ı Harbiye-i Umumiye'miz Bursa'ya girmeğe karar vermemiş olduğu için Aksu ve Demiröz mevki-i müstahkemine karşı kuva-yı külliye'miz hücum etmemiştir. Yoksa buna karar ver(me)miş olsaydı, ordumuz onu yapacağına şüphe yoktu.

Bu sayfadan üç küçük yazı (bir açık mektupla, biri ticari iki ilân) şöyledir:

Hakkı Behiç ve Muhittin Baha Beyefendilere,

Dünkü "Yeni Gün"de münderic cevaplarınızı okudum. (*) Bendeniz de aleni münakaşayı münasip görmüyorum. Bâdi [sebepl olan] ben değılim.

Evet münasip görmüyorum; fakat sükut da edemeyeceğim. Şimdi her ikinize bir şey teklif ediyorum:

Bitaraf üç zat hakem intihap edelim. Bizleri dinlesinler, hükümlerini versinler. Ben hazırım.

Tokat meb'usu
Nâzım

Müjde:

Fimabad Tahtakale Hamamı yalnız zabitan ve sivil müşterilere tahsis ve müceddeten takımlar celp edilmiştir. Teşrif buyuracak zevatın memnun kalacakları ilân olunur.

Program ve nizamname

Halk İştirakiyun Fırkası program ve nizamnamesinin tab'i hitam bulmuştur. İkaz matbaasında tevzi olunmaktadır.

[Bu ilânda anılan belgeleri ne yazık ki hâlâ bulamadık.

— M.T.]

İkaz Matbaası

Müdür-i mes'ul:
Mehmet Şökrü

Tefrika [Karpinski'den çeviri]

ŞURALAR HÜKÜMETİ NEREDE VE NASIL YAPILIR ?

- 4 - mabad

Bizim kanunuesasımız böyle ayrı bir maişet ve anane ile yaşayan, federasyona dahil olan ve merkezî şûrâlar hükûmeti intihabına iştirak [eden] millet ve eyaletlerin, kendi dahilî işlerinde müstakil olan şûrâlar ittifakı teşkiline hiçbir zaman mümanaat etmez. Keza bizim kanunuesasımız cebren bizden ayrılan... vilâyet ahalisini dahi kendi ... aynı haklara malik âzâlar addederek... kardeşlik kucağına kabul... ..

Şuralar hükûmeti şimdiye kadar halkı esarete tutan idarenin esaslarından birçoklarını yıktı. Eski idarenin bugüne kadar muhafaza edilmiş olan bazı esasları varsa da, onlar da tedrici surette çürütülmekte ve hükümden ıskat edilmektedir.

Bizim cumhuriyet bütün Rusya şûrâlarının üçüncü içtimâında ilân ettiği veçhile: bir şahsın diğer bir şahsın iş ve gücünden istifade etmesini, halkın sınıflara ayrılmasını tamamen ortadan kaldırmak, sosyalizm esasları dairesinde cemiyetler teşkil etmek, başkasının emeğinden müstefit olanları bi-rahmâne ezmek, her memlekette sosyalizmin galebesini temin etmek gibi iktisadî ve içtimâî hususâtı esas maksat olarak ileri sürmektedir. Binaenaleyh bizim federasyon, şûrâlar cumhuriyeti ve (Kanunuesasi madde 3) sosyalizm esasları üzerine teşkil edilen cumhuriyet diye tesmiye edilmektedir. Birinci maksat, yani siyasî hâkimiyeti cebren eski hükûmetten alarak şûrâlar idaresine tevdi etmek meselesi, suret-i umumiyede temin edilmiş demektir. Eski devlet müesseseleri yerine şûrâların yeni müesseseleri teşkil edildi. Bundan sonra, şûrâlar hâkimiyeti, onun müesseselerini tahkim etmek işi kalmıştır. İkinci maksadımız ise, arzu eden millet ve eyaletlerin birleşerek federasyon teşkil etmelerinden ibarettir ki, bu bugün temin edilmesi lâzım gelen meselelerdendir. Cumhuriyet bu meseleyi temin etmek için ağır, fakat sağlam adımlarla ilerlemektedir ve türlü türlü intizamsızlıklar ve mürteciler ile yorulmadan mübarezesinde devam edecek, askerî ve iktisadî kuvvetin tezyidi, memleket dahilinde şûrâlar hükûmetinin tahkimi için bütün gayreti ile çalışmaktadır.

Memleketin bütün hayatını sosyalizm esasları üzerine kurmak, başka memleketlerde dahi sosyalizmin galebesine hizmet etmek ise üçüncü maksadımızı teşkil etmektedir. Bu maksadımıza kavuşmak için başlıca iki esaslı yol takip ediyoruz:

Biri, işçi ve fakir köylülerin diktatörlüğü vasıtasıyla burjuvazyayı tamamen ezmek, diğeri ise bütün insanlar(ın) birbirlerine olan münasebetlerin müsavat ve adalet esaslarına istinat ettirmek için tedricî hergünkü işlerimiz ile güzel bir adalet yurdu tesis etmek.

Bitti.